

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan

Kvalificerade yrkesutbildningar, utformade utifrån arbetslivets behov av eftergymnasial kompetens

myh.se

Eftergymnasial utbildningsform

En yrkeshögskoleutbildning

- Eftergymnasial utbildning
- Minst ett halvår lång
- Lärande i arbete, LIA
- Två examensnivåer kopplade till SeQF-nivå
- Berättigar till studiemedel, studerandeavgifter
- Skräddarsydd utifrån arbetslivets behov
- Har en ledningsgrupp; arbetsliv i majoritet

Yrkeshögskoleexamen 2 kap. 13 § YHF

- Utbildning på SeQF-nivå 5
- Innehåller självständigt arbete (examensarbete)
- Uppfyller vissa krav på kunskaper, färdigheter och kompetenser (t.ex. ha specialiserade kunskaper i .....

Kvalificerad yrkeshögskoleexamen

2 kap. 14 § YHF

- Kvalificerad yrkeshögskoleexamen motsvarar SeQF-nivå 6
- Minst en fjärdedel av utbildningen består av LIA
- Innehåller självständigt arbete (examensarbete)
- Uppfyller vissa krav på kunskaper, färdigheter och kompetenser (t.ex. ha avancerade kunskaper i ...)

Ex. på utbildningsområden och yrkesroller inom YH

Ekonomi, administration och försäljning

Vårdadministratör, inköpare, redovisningsekonom

Teknik och tillverkning

Automationsingenjör, bagare, CNC-tekniker, svetsare

Data/IT

Systemutvecklare, Front-Endutvecklare, testare

Ex. på utbildningsområden och yrkesroller inom YH

Samhällsbyggnad och byggteknik

Fastighetstekniker, byggproduktionsledare,
VVS-ingenjör

Hälso- och sjukvård och socialt arbete

Tandsköterska, steriltekniker, specialistundersköterskor

Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Trädgårdsmästare, hovslagare, fisk- och
skaldjursodlare

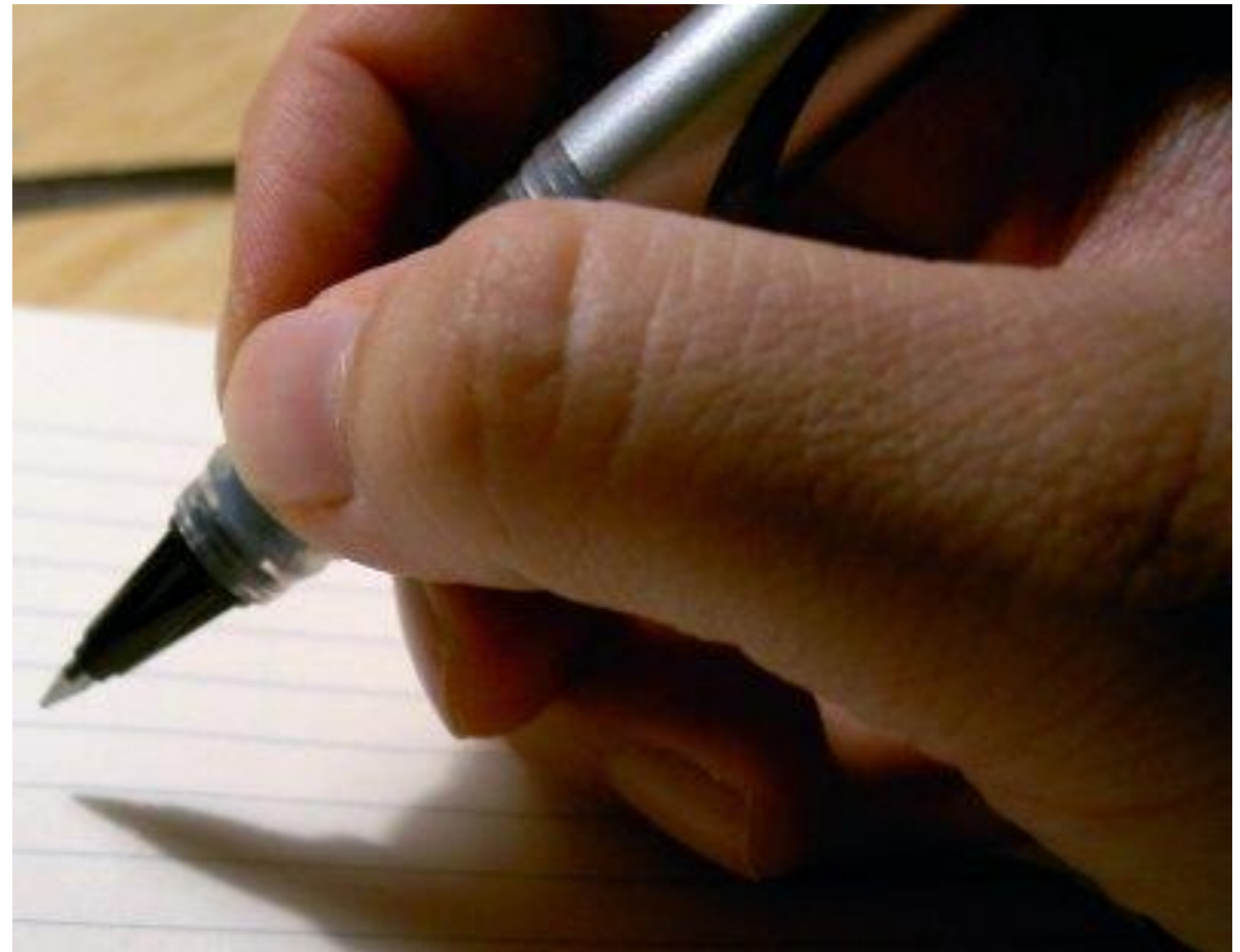
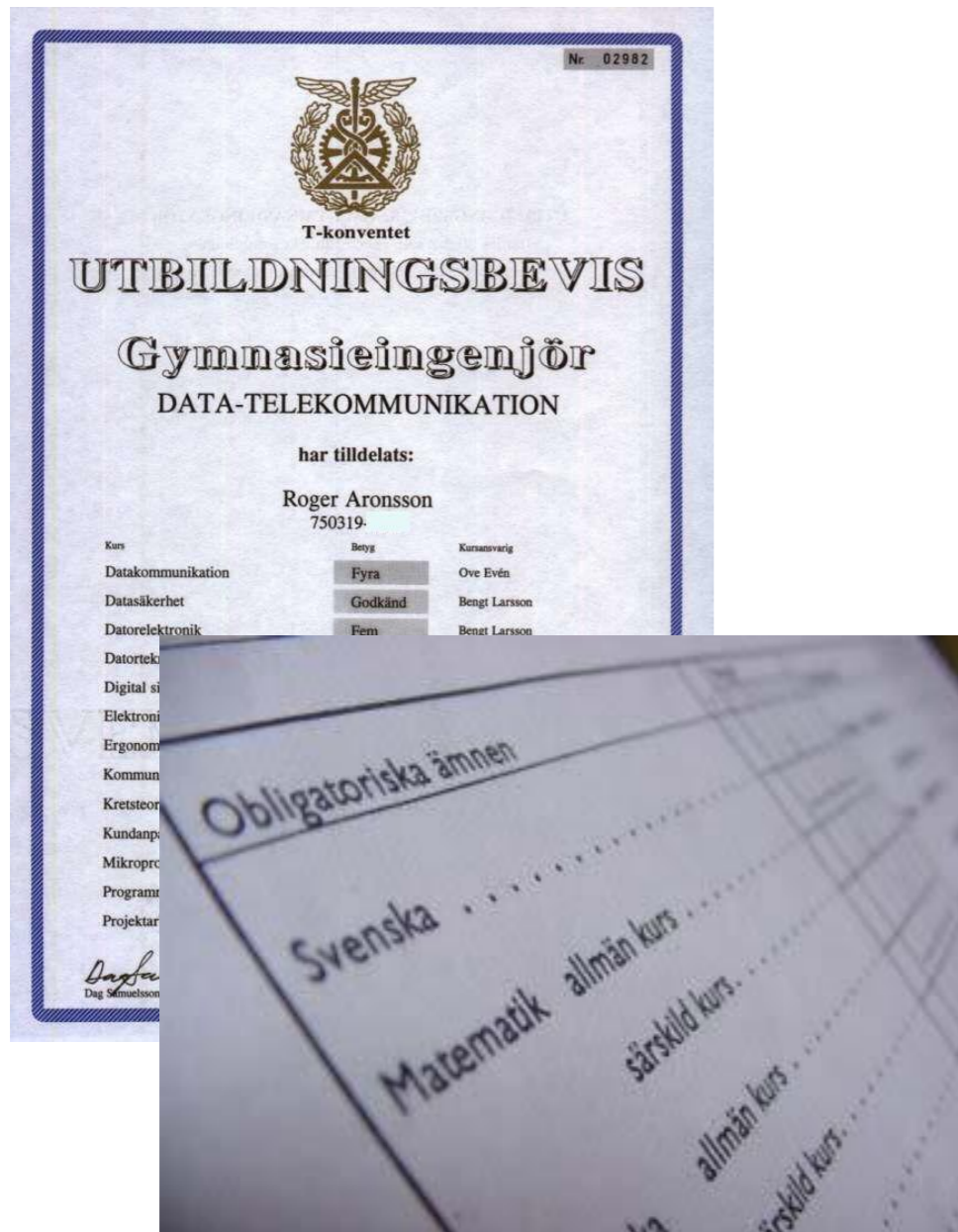
Vilka studerar?

Studerande 2015

- 2,0 behöriga sökande per utbildningsplats.
- 46 500 studerande
- 18 300 påbörjade sin utbildning:
  - 51 % kvinnor
  - 49 % män
- Medelålder 30,9 år (kvinnor: 32,3 år, män 29,5 år)

Hur söker man till en yrkeshögskoleutbildning?

Yrkeshogskolan.se

Lättläst | Anpassa | In English | Sök på webbplatsen | Sök

Yh Yrkeshögskolan

Start | Hitta utbildning | Om yrkeshögskolan | Ansökan och antagning | YH-berättelser | För arbetsgivare

Sök utbildning **Sök**

Vad vill du studera? ▾ | Var vill du studera? ▾ | När vill du studera? ▾ | Fler sökalternativ ▾

Kvalificerade utbildningar som matchar dig mot arbetslivets behov. [Läs mer](#)

Det finns hundratals olika inriktningar att välja mellan. Allt från hotel manager till robotingenjör. [Sök här](#)

myh.se

Tillträde

Läs *Handbok för tillträde till yrkeshögskolan* under rubriken *Publikationer* på myh.se

myh.se

Reell kompetens

Reell kompetens är de faktiska kunskaper, färdigheter och kompetenser en person har oavsett hur han eller hon har tillägnat sig dem

- I utbildningsplanen redogörs för hur utbildningsanordnaren bedömer reell kompetens
- Hur?
  - Samtal, prov etc.
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

Behörighet till en yrkeshögskoleutbildning

3 kap. 1 § YHF

1. Avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning **eller**
2. Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar ovanstående **eller**
3. Bosatt i Norden och där behörig **eller**
4. Genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet kan tillgodogöra sig utbildning

3 kap. 1 § YHF

1p. Avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning

- Examen från yrkesprogram eller högskoleförberedande program ger behörighet
- Innehållet kan variera (t.ex. ma 2a resp 2c, eng 6 etc.)

3 kap. 1 § YHF

2p. Svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i punkt 1

- Betyg från tidigare avslutade gymnasiestudier
- Folkhögskolestudier (föreskrift finns, MYHFS 2013:4)
- Motsvarande gymnasieexamen i andra länder
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

3 kap. 1 § YHF

3p. Bosatt i Norden och där behörig till motsvarande utbildning

- Överenskommelser i Norden för att underlätta mobilitet mellan länder
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

3 kap. 1 § YHF

4p. Genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet kan tillgodogöra sig utbildningen

- Individuell bedömning
- Kan finnas många sätt att bedöma
- Avgörs av varje utbildningsanordnare

3 kap. 1 § YHF

- Har de kunskaper i svenska som behövs för utbildningen (för de med annat modersmål)

Särskilda förkunskaper 3 kap. 3 § YHF

Kraven som ställs ska vara nödvändiga för att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven kan vara

- kunskaper från gymnasieskolans kurser eller motsvarande kunskaper
  - om det finns särskilda skäl får det även krävas yrkeserfarenhet och andra kunskaper än ovanstående
- utöver krav på kunskaper får även andra villkor ställas, t.ex. körkort

Behörig på annat sätt 3 kap. 4 § YHF

En sökande kan anses var behörig utan att uppfylla behörighetskraven om han eller hon bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och utöva yrket som utbildningen leder till

- Ska delta i urval
- Högst 20 procent får antas på denna behörighetsgrund

Skillnaden mellan punkt 4 i behörighet och 4 §

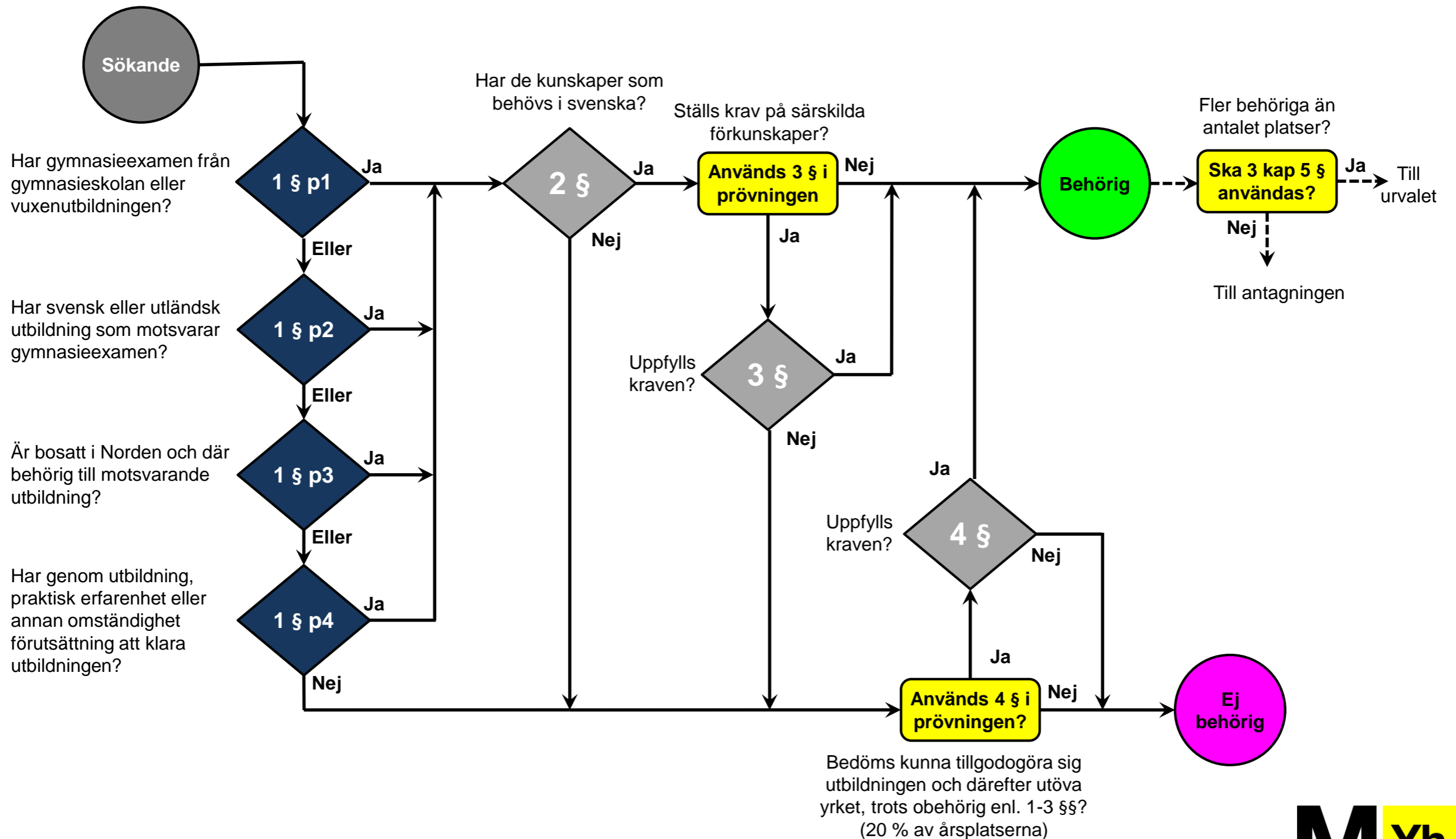
3 kap. 1 § 4p.

genom utbildning, praktisk erfarenhet eller annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning. Handlar endast om behörighet till yrkeshögskoleutbildning, inte om särskilda förkunskaper

3 kap. 4 §

... bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för. Gäller behörighet till yrkeshögskoleutbildning inklusive särskilda förkunskaper

Behörighet 3 kap. 1-4 §§ YHF

Urval 3 kap. 5-7 §§ YHF

Om det finns fler behöriga sökande än platser får urval göras. Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen

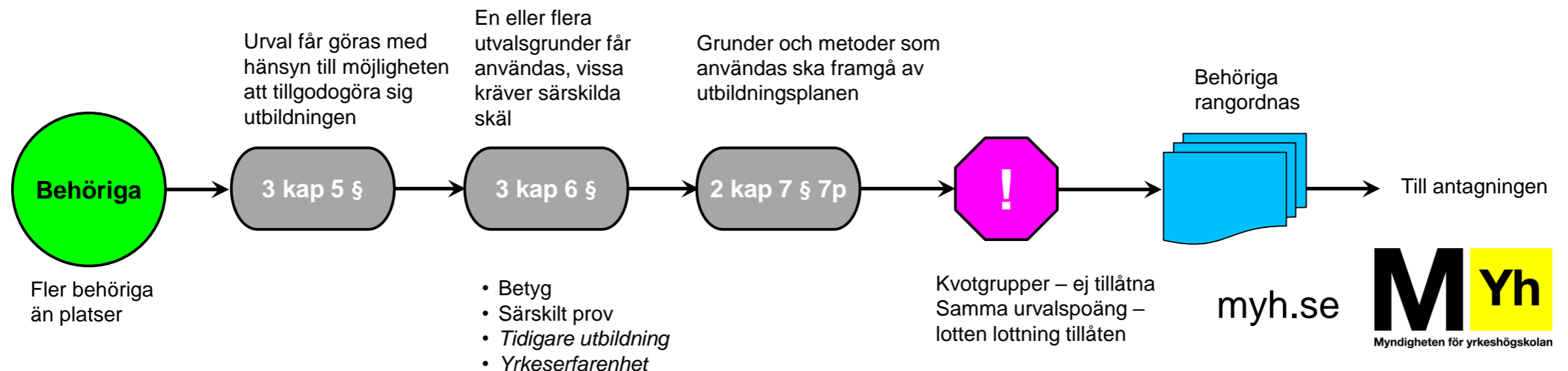
- Urvalsgrunder får vara betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet
- Lottning tillåten vid lika meritvärde
- Särskilt prov ska avse kunskaper och färdigheter nödvändiga för att tillgodogöra sig utbildningen
- Urvalsgrunderna tidigare utbildning (om annan än gymnasieutbildning) och yrkeserfarenhet får endast användas om det finns särskilda skäl

Urval 3 kap. 5-7 §§ YHF

Om antalet platser inom en utbildning är mindre än antalet behöriga sökande, får ett urval göras. Hänsyn ska då tas till den sökandes möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen

- Vid urvalet får en eller flera av följande urvalsgrunder användas: betyg, särskilt prov, tidigare utbildning och yrkeserfarenhet (vissa kräver särskilda skäl)

Behörighetsgivande förutbildning

Vissa utbildningar kan erbjuda behörighetsgivande förutbildning för de som inte uppfyller de särskilda behörighetskraven. Information om detta finns då i anslutning till utbildningsinformationen i sökmotorn på yrkeshogskolan.se.

Stöd till särskilda målgrupper

Svenska med yrkesinriktning

- Utökad ekonomiskt stöd till utbildningsanordnaren

Särskilt pedagogiskt stöd kan sökas

- Utökad ekonomiskt stöd till utbildningsanordnare
- Exempel på pedagogiskt stöd; teckenspråkstolk, anteckningsstöd, inläsning av litteratur och extra datorstöd

Mer information, se faktablad under rubriken *Publikationer* på myh.se.

myh.se

Särskilt pedagogiskt stöd

- Statsbidrag respektive särskilda medel får även lämnas för kostnader för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning i utbildningarna
- Utbildningsanordnaren är skyldig att ge studerande som har behov av stöd i sina studier sådant stöd
- Den studerande ska kunna styrka behovet av stöd
- Utbildningsanordnaren ska ha rutiner för hur man kartlägger stödbehovet
- Myndigheten kan bevilja utökat statsbidrag/särskilda medel i form av särskilt pedagogiskt stöd för studerande med funktionsnedsättning – om utbildningen får statsbidrag

Särskilt pedagogiskt stöd - Faktablad

Särskilt pedagogiskt stöd och tillgänglighet – för dig som studerar på yrkeshögskolan

Som studerande på yrkeshögskolan har du rätt att få pedagogiskt stöd under dina studier. Du har också rätt att ställa krav på att lokalerna är anpassade så att du kan delta i undervisningen.

Du som går en utbildning på yrkeshögskolan har rätt att få särskilt pedagogiskt stöd om du har behov av det för att nå utbildningens mål. Det är reglerat i den förordning som alla utbildningar måste följa. Utbildningsanordnaren (skolan) ansvarar för att se till att du får det stöd som du behöver.

Vad är särskilt pedagogiskt stöd?

Särskilt pedagogiskt stöd handlar om olika former av insatser för att kompensera svårigheter i studierna. Exempel på sådana kan vara:

- Anteckningsstöd
- Utökad lärartid
- Mentorstöd
- Teckenspråkstolkning
- Inläsning av litteratur
- Anpassad examination (exempelvis extra tid under examinationen eller muntligt istället för skriftligt prov)
- Förlängd studietid

MYH15:2 - Aug 2015

myh.se

Om du är i behov av förlängd studietid för att nå utbildningens mål kan du och utbildningsanordnaren komma överens om att utöka studietiden med upp till sju månader. Anordnaren är inte skyldig att erbjuda förlängd studietid men de allra flesta gör det.

Vilket stöd kan du få på din utbildning?

Hur utbildningsanordnaren (skolan) har planerat att stödja studerande som behöver pedagogiskt stöd under sina studier finns redovisat i utbildningsplanen som hör till utbildningen. Du kan ta del av utbildningsplanen antingen genom utbildningsanordnaren eller genom att kontakta oss på Myndigheten för yrkeshögskolan.

Utbildningsanordnaren ska sedan bedöma ditt individuella behov med hänsyn till de underlag och omständigheter som du för fram. Efter det får ni tillsammans komma fram till vilka stödåtgärder du behöver för att klara utbildningen. Det bör resultera i en åtgärdsplan som både du och anordnaren skriver under.

Om ditt behov av särskilt pedagogiskt stöd beror på en funktionsnedsättning kan skolan få ekonomiskt bidrag från

Särskilt pedagogiskt stöd och tillgänglighet - information för dig som bedriver YH-utbildning

Du som är utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan har en skyldighet att se till att studerande som behöver särskilt pedagogiskt stöd under utbildningen får det. Det innebär att du måste kartlägga behovet och sedan erbjuda det stöd som behövs. Du är också skyldig att se till att era lokaler är tillgängliga så att alla kan delta i undervisningen.

Exempel på särskilt pedagogiskt stöd

Särskilt pedagogiskt stöd innebär olika former av insatser och åtgärder för att kompensera svårigheter i studiensituationen.

Exempel på sådana insatser kan vara:

- Anteckningsstöd
- Utökad lärartid
- Mentorstöd
- Teckenspråkstolkning
- Inläsning av litteratur
- Anpassad examination (exempelvis enskild examination, muntlig i stället för skriftlig examination eller förlängd examinationstid)

MYH15:1 - Aug 2015

myh.se

Vem har rätt till särskilt pedagogiskt stöd?

Studerande som behöver särskilt pedagogiskt stöd under utbildningen har rätt att få det. Rätten är inte kopplad till något krav på att den studerande ska ha en konstaterad funktionsnedsättning, och du kan därför inte kräva ett sådant underlag från den studerande för att erbjuda stödinsatser.

Rätten till stöd är reglerat i 2 kap. 3 § i förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

Informera i god tid

Du bör redan vid antagningen informera de studerande om möjligheten till särskilt pedagogiskt stöd. Uppmana också de antagna att tidigt informera er på utbildningen om eventuella behov av stöd så att de pedagogiska insatserna kan erbjudas i ett tidigt skede.

- Faktablad till anordnare och till studerande finns under rubriken *Publikationer* på myh.se.

myh.se

Projekt YH med möjlighet till Utökat stöd

- Utbildningar som är särskilt förberedda på att ta emot studerande med funktionsnedsättning
- Mindre studerandegrupp och inkluderande urval
- Pedagogiska och fysiska anpassningar från start
- Specifik marknadsföring mot specifika målgrupper
- Kompetensutveckling för undervisande personal
- Första utbildningarna startade hösten 2012
- Sju utbildningar startar hösten 2016
- Mer information se rubriken *Pedagogiskt stöd och tillgänglighet* på yrkeshogskolan.se

Projekt YH med möjlighet till Utökat stöd

In English | Lättläst | Anpassa | Mina sidor

M Yh Myndigheten för yrkeshögskolan

Ange sökord Sök

Start Om oss Verksamhetsområden Lagar, regler och tillsyn Publikationer Nyhetsrum Kontakt

Start / Verksamhetsområden / Yrkeshögskolan / För utbildningsanordnare / Pedagogiskt stöd och tillgänglighet

Pedagogiskt stöd och tillgänglighet

Du som är utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan har en skyldighet att se till att studerande som behöver särskilt pedagogiskt stöd under utbildningen får det. Det innebär att du måste kartlägga behovet och sedan erbjuda det stöd som behövs. Du är också skyldig att se till att era lokaler är tillgängliga så att alla kan delta i undervisningen.

Vad är särskilt pedagogiskt stöd?

Särskilt pedagogiskt stöd innebär olika former av insatser och åtgärder för att kompensera svårigheter i studiesituationen. Exempel på sådana insatser kan vara:

- Anteckningsstöd
- Mentorstöd
- Utökad lärartid
- Teckenspråkstolkning
- Inläsning av litteratur
- Anpassad examination (exempelvis enskild examination, muntlig i stället för skriftlig examination eller förlängd examinationstid)

Att stödet ska vara pedagogiskt innebär att det i huvudsak ska vara kunskapsbärande. Insatserna ska också utan svårigheter kunna anpassas till andra studerande med liknande behov.

Yrkeshögskolan

- Ansök om att bedriva utbildning
- För utbildningsanordnare
  - Administration av utbildningar
  - Tillsyn
  - Kvalitetsgranskning
  - Ledningsgruppsarbete
  - Utbildningsplan och kursplaner
  - Tillträde till utbildningar
  - Lärande i arbete (LIA)
  - Examen
  - Europass
  - Försäkringar för studerande
  - Pedagogiskt stöd och tillgänglighet**
  - Film om att plugga med funktionsnedsättning
  - Film från seminarium om att undervisa tillgängligt
  - Projekt Utökat stöd
- Svenska med yrkesinriktning

**För mer information,
kontakta gärna:**

Marie Morin
marie.morin@myh.se
010-209 01 23

myh.se:

Verksamhetsområden/Yrkeshögskolan/
För utbildningsanordnare/Pedagogiskt
stöd och tillgänglighet

myh.se

För dig som är vägledare

yrkeshogskolan.se

myh.se

Yh Yrkeshögskolan

Start Hitta utbildning Om yrkeshögskolan Ansökan och antagning **För vägledare** För arbetsgivare

Sök utbildning

Vad vill du studera? Var vill du studera? När vill du studera? Fler sökalternativ

Yh Yrkeshögskolan

Start Hitta utbildning Om yrkeshögskolan Ansökan och antagning **För vägledare** För arbetsgivare

För vägledare

Foto: Lars Gustavsson

Här är platsen för dig som är studie- och yrkesvägledare och får frågor om yrkeshögskolan.

Utbildar till ett yrke

Yrkeshögskolan (YH) vänder sig till den som vill utbilda eller vidareutbilda sig inom ett särskilt yrke, eller för den som vill byta karriär.

De korta, arbetslivsanpassade utbildningarna, det ständigt aktuella innehållet och den väl utvecklade praktiken skapar goda förutsättningar för det framtida yrkeslivet.

Utbildningar som är minst ett år långa leder till en examen.

Att komma in på yrkeshögskolan

Den som vill läsa vid yrkeshögskolan behöver en gymnasieexamen eller

Filmrummet

Dela

f t e

MYh Myndigheten för yrkeshögskolan

In English Lättläst Anpassa Mina sidor

Start Om oss Verksamhetsområden Lagar, regler, tillsyn Statistik Publikationer Nyhetsrum Kontakt

dag om kvalitetsarbete - 23 mars

Verksamhetsråden

- Yrkeshögskolan
- Konst- och kulturutbildningar
- Tolkutbildningar
- Utbildningar med endast tillsyn
- SeQF
- Validering

Ansök om att bedriva utbildning

För dig som bedriver utbildning

För företag och organisationer

Arbetslivet är den främsta drivkraften bakom vilka yrkeshögskoleutbildningar som startar och hur de är utplagda.

Läs om hur du kan engagera dig och påverka utbildningarna inom yrkeshögskolan!

Nyheter

Träffa MYH på vårens YH-mässor

16 februari 2017 Under våren kommer Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) att medverka på flera utbildningsmässor med inriktning yrkeshögskolestudier.

Idag stänger ansökningsomgången 2017 för konst- och kulturutbildningar

Hitta utbildningar

Anmäl brister i en utbildning

För dig som är vägledare

MYh Myndigheten för yrkeshögskolan

In English Lättläst Anpassa Mina sidor

Start Om oss Verksamhetsområden Lagar, regler, tillsyn Statistik Publikationer Nyhetsrum Kontakt

Start / För vägledare

För dig som är vägledare

För vägledare

Myndighetens uppdrag

Kort om konst- och kulturutbildningar

myh.se

Översiktliga resultat 2016

Resultaten är utifrån de examinerade 2015. Föregående års resultat redovisas inom parentes efter varje svarsalternativ

